

आ.व. २०७५/७६ को बजेट तथा कार्यक्रम

सूर्यविनायक नगरपालिकाको तेस्रो नगर सभामा

उपप्रमुख श्री जुना बस्नेतबाट

प्रस्तुत भई सभाबाट सर्वसम्मत पारित भएको

आ.व. २०७५/७६ को बजेट तथा कार्यक्रम

(तेस्रो नगरसभा)

सूर्यविनायक नगरपालिका “कृषि, शिक्षा, पर्यटन र पूर्वाधार- सूर्यविनायक समृद्धिको मूल आधार”

भन्ने नीति तथा कार्यक्रमको मूल प्रवाहको रूपमा तय भएको नारालाई आत्मसाथ गर्दै यस गरिमामय सभामा उपस्थित सभाका सभाध्यक्ष एवं नगरप्रमुख श्री वासुदेव थापाज्यू ,

नगरसभाका सदस्यज्यूहरु,

नेपालको स्वतन्त्रता, सार्वभौमसत्ता, भौगोलिक अखण्डता, स्वाधीनता, राष्ट्रियहित र स्वाभिमानको रक्षाका साथै सामाजिक न्याय र संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापनाका निमित्त आफ्नो अमूल्य जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण सहीदहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु ।

सार्वभौम नेपाली जनताले तर्जुमा गरेको नेपालको संविधानको २०७२ कार्यान्वयनको महत्वपूर्ण चरण र नयाँ युगको थालनीको रूपमा २०७३ वैशाख ३१ गते सम्पन्न स्थानीय तहको निर्वाचनबाट निर्वाचित यस गरिमामय स्थानीय तहका सभामा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा मलाई खुशी लागेको छ ।

जनतालाई स्वशासन प्रत्याभूत गर्दै सिंहदरवारको अधिकार जनताको घर आँगनमा पुग्न सकेमात्र लोकतन्त्रले सार्थकता पाउने मान्यतामा उभिएर यस सूर्यविनायक नगरपालिका सदैव अधिकार सम्पन्न स्थानीय सरकारको पक्षमा दृढताका साथ उभिनेछ । विकास निर्माण एवं साधन श्रोतमा जनताको स्वामित्वले मात्रै लोकतन्त्रलाई सुदृढ गर्नेछ भन्ने विश्वासकासाथ सूर्यविनायक नगरपालिकाको यो बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्ताव गरेको छु ।

आदरणीय सभाध्यक्षज्यू

म, नगर प्रमुखका तर्फबाट मिति २०७५ आषाढ ८ गते आर्थिक वर्ष २०७५/७६ का लागि पेश भएको नीति तथा कार्यक्रमहरुलाई आधार मानी आ.व. ०७५/७६ को बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दछु ।

सूर्यविनायक नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को वार्षिक नगर विकास योजना तर्जुमा गर्ने क्रममा सीमित श्रोत र साधनको उच्चतम प्रयोगबाट सकेसम्म नगरवासीहरुको माग र आवश्यकतालाई समेट्ने प्रयास गरिएको छ ।

प्रस्तुत वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तयार गर्दा आधार लिइएका विषयहरुलाई निम्नबमोजिम अवगत गराउन चाहन्छु :

- नेपालको संविधान, २०७२ मा राज्यका नीति तथा सिद्धान्त, मौलिक हक लगायत अनुसूची -८ र ९ मा उल्लेखित स्थानीय तहको अधिकारका सूचीहरु ।
- राष्ट्रिय योजना आयोगको १४ औं योजना (०७३/०७४ र ०७५/७६) का रणनीति तथा कार्यनीतिहरु ।
- आ.व. ०७५/७६ को नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रम एवं बजेट वक्तव्य ।
- ३ नं. प्रदेश सरकारको आ.व. ०७५/७६ को वार्षिक नीति कार्यक्रम तथा बजेट ।
- संघीय मामिला तथा स्थानीय क्वासि मन्त्रलयद्वारा जारी गरिएको स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४ र नगरपालिकाको नीति, बजेट तथाकार्यक्रमको प्रारूप ।
- वित्तीय स्रोत हस्तान्तरणमार्फत नेपाल सरकारबाट आगामी आ.व. ०७५/७६ मा प्राप्त हुने बजेट सिलिड र आन्तरिक आयको अनुमान ।

यसै गरी नगरपालिकाका दश वटै वडा समिति, राजनैतिक दलहरु, विषयगत सरकारी कार्यालयहरु तथा गैर सरकारी संघसंस्था, नागरिक समाज, बुद्धिजीवीवर्ग लगायतबाट प्राप्त राय सुभाबलाई समेत समेटेर यो वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तयार गरिएको छ ।

आदरणीय सभाअध्यक्षज्यू,

आ.व. ०७५/७६ का लागि प्रस्तावित बजेट तथा कार्यक्रमको उद्देश्यहरु प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

- सहरी पूर्वाधारको दिगोविकासका माध्यमबाट जनअपेक्षा अनुरूप समृद्धिको लक्ष्य प्राप्त गर्ने ।
- यस नगरलाई शैक्षिक गन्तव्यको रूपमा विकास गर्न समावेशी र समन्यायिक विकासका माध्यमबाट सामाजिक न्याय कायम गरी समृद्ध र आधुनिक नगर निर्माण गर्ने ।
- भौतिक विकासको साथ साथै सामाजिक क्षेत्रमा समावेशीता कायम गर्ने ।
- नगरवासीको आर्थिक एवं सामाजिक जीवनस्तरमा सकारात्मक परिवर्तन ल्याउन उत्पादन मूलक तथा स्वरोजगारोन्मुख क्षेत्रलाई प्राथमिकता दिई नगरको गरिबी न्यूनीकरणमा जोड दिने क्रियाकलापहरु संचालन गर्ने ।
- कर लगायतका आयस्रोतका दायरालाई विस्तार गरी नयाँ आय स्रोतहरुको खोजीसहित आत्मनिर्भरतातर्फ अग्रसर हुने ।
- विनाशकारी भूकम्पबाट क्षतिग्रस्त संरचनाहरुको पुननिर्माण तथा प्राकृतिक प्रकोपबाट कम क्षति हुने संरचनाको निर्माणमा जोड दिइने ।
- कृषि र पर्यटन क्षेत्रको विकासबाट नगरपालिकालाई नमूना र सम्बृद्ध शहरको रूपमा विकास गर्न पहल गर्ने ।

आदरणीय सभा अध्यक्षज्यू,

आ.व. २०७५/७६ को बजेटको विश्लेषणात्मक विवरण प्रस्तुत गर्दछु ।

आ.व. ०७५/७६ को नीति तथा कार्यक्रमले दिशानिर्देशन गरे अनुसार कर डर होईन नगर विकासको भर हो भन्ने मूल ध्येयलाई आत्मसाथ गर्दै चालू आ.व.को तुलनामा आगामी आ.व.को आन्तरिक आय ५० प्रतिशतले बृद्धि गर्ने लक्ष्य राखिएको छ । आगामी आ.व.का लागि नगर कार्यपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले पेश गरेको सिफारिस अनुसार आगामी आ.व. ०७५/७६ का लागि आन्तरिक आय राजश्व बाँडफाँट गरी रु. २७ करोड २४ लाख ६५ हजार तथा नेपाल सरकारबाट प्राप्त समानीकरण र सशर्त अनुदान जम्मा रु. ४९ करोड २० लाख ६२ हजार गरी कुल रु. ७६ करोड ४५ लाख २७ हजारको बजेट अनुमान पेश गरेको छु । जसमा पूँजीगत तर्फ रु. ३७ करोड २० लाख ८४ हजार चालु तर्फ ३९ करोड २४ लाख ४३ हजार विनियोजन गरिएको छ ।

पूँजीगत बजेटको ठूलो हिस्सा पूर्वाधार विकासको क्षेत्रमा विनियोजन गरिएको छ । आ.व. ०७५/७६ मा नगरपालिकाको स्रोतलाई ठूला पूर्वाधार आयोजनाहरुमा लगानी गर्ने नीति अनुरूप प्रत्येक वडामा रु. १ करोडभन्दा बढीका कम्तिमा एउटा योजना हुने गरी १० वटा ठूला आयोजनाहरुमा रकम विनियोजन गरेको छ । यसै गरि प्रत्येक वडालाई प्रदान गरिएको रु. १ करोडको बजेट सिलिङ्गबाट समेत कम्तिमा ३० लाख वा सोभन्दा माथिको कम्तिमा एउटा योजना र रु. ५ लाखभन्दा ठूला आयोजनाहरु कार्यान्वयन हुने कुरा यस सम्मानित सभा समक्ष जानकारी गराउँदछु ।

सानातिना पूर्वाधारहरूको नियमित मर्मत संभारका लागि रु. ४ करोड ५० लाख वरावरको मर्मत संभार कोषको लागि रकम विनियोजन गरिएको छ। मर्मत संभार कोष कार्यविधिवमोजिम यस रकमबाट नियमित मर्मत संभारको कार्य गरिने छ।

नगरवासीहरूबाट ६०/४० को पूर्वाधार क्षेत्रमा नगद सहभागिता हुने आयोजनाहरूको लागि रु. ३ करोड विनियोजन गरिएको छ।

अन्य सरकारी तथा गैर सरकारी निकायहरूसँग सहकार्य गरी कार्यक्रम तथा आयोजना संचालनका लागि रु. ३ करोड सम्पूर्ण कोषको रूपमा रकम विनियोजन गरिएको छ।

यसै आ.व.मा स्थापना भई रकमसमेत विनियोजन भएको शिक्षा सुधार कोष, कर्मचारी कल्याण कोष र विपद् व्यवस्थापन कोषका लागि आगामी आ.व.मा पनि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ।

विकासको मूल आधार, दिगो पूर्वाधार भन्ने नीति तथा कार्यक्रमको मूल लक्ष्य र नगरवासीहरूको ईच्छा एवं चाहनालाई गदै नगरपालिकाको तर्फबाट देहायका ठूला आयोजनाहरूमा बजेट विनियोजन गरिएको छ।

क्र.सं.	वडा नं.	आयोजनाको नाम	बजेट विनियोजन रु.
१.	१०	जोरपाटीबाट हवाई ग्राउण्ड हुँदै सल्लाघारी खड्का गाउँ जाने सडक	रु १ करोड
२.	१०	नाला सडकमा भुजेल गाउँ हुँदै सल्लाघारी खड्का गाउँ जाने सडक	रु १ करोड ५० लाख
३.	९	पलाँसे पैयाचौर रातामाटे काँकावारी सडक	रु १ करोड
४.	८/७	ध्याम्पेडाँडा पाटी भञ्ज्याङ आशापुरी सडक	रु १ करोड
५.	७	घुम्ती किवाचोक सडक रु १ करोड	रु १ करोड
६.	६	अरनिको राजमार्ग चुनदेवि, तीनधारा जाने सडक	रु १ करोड
७.	५	सल्लाघारी चोकबाट महेन्द्र नि मा वि हुँदै वडा कार्यालय जाने सडक	रु १ करोड
८.	४	सूर्यविनायक नगरपालिका हर्षचोक गाम्चा तर्खगाल सडक	रु १ करोड
९.	३	बालकोट पीपलबोट हुँदै शान्तिचोकबाट बालकोट पानीटँकी सडक	रु १ करोड
१०.	२	चारदोबाटो पुलबाट पश्चिम रेडकस जाने सडक	रु १ करोड
११.	१	सोमलिङ्गेश्वर हुँदै कार्की टोल, बस्नेत गाउँ, लतन टोल जाने सडक	रु १ करोड
जम्मा			११ करोड ५० लाख

आगामी आ.व.का लागि विषयगत रूपमा प्राप्त हुने सर्शत अनुदानका अतिरिक्त विषयगत शीर्षहरूमा तपसिलबमोजिमको रकम विनियोजन गरिएको छ।

क्र.सं.	विषयगत शाखा कार्यक्रम	बजेट रु.
१.	कृषि	रु ७० लाख
२.	पशु	रु ५० लाख
३.	महिला तथा बालबालिका	रु ४० लाख
४.	शिक्षा	रु ३० लाख
५.	वन तथा वातावरण	रु ५० लाख
६.	सहकारी	रु २० लाख
७.	स्वास्थ्य	रु ३० लाख

८.	लक्षित कार्यक्रम दलित जनजाती वृद्ध फरक क्षमता	रु २० लाख
९.	बजार अनुगमन	रु १० लाख
१०.	राजश्व परिचालन	रु १५ लाख
११.	पाईवचित्र (प्रोफाइल) निर्माण	रु ३० लाख
१२.	जनप्रतिनिधि/ कर्मचारी क्षमता अभिवृद्धि	रु २० लाख
१३.	विविध कार्यक्रम खर्च	रु १५ लाख
१४.	न्यायिक समिति	रु १५ लाख
१५.	संघ संस्था कार्यक्रम	रु ३५ लाख
१६.	नपाको पर्यटन/आवधिक गुरु योजना	रु २० लाख
१७.	युवा परिचालन तथा खेलकुद	रु १५ लाख
जम्मा		रु ४ करोड ७० लाख

बाँकी विषयगत कार्यालयतर्फको र चालु खर्च तथा अन्य पूँजीगत खर्चतर्फको विस्तृत विवरण अनुसूचीहरूमा उल्लेख गरिएको छ ।

प्रस्तावित बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नेक्रममा सुभाव प्रदान गरी सहयोग गर्नुहुने यस क्षेत्रका माननीय सांसदज्यूहरू, नगरप्रमुखज्यू, नगर सभाका सदस्यज्यूहरू, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत, स्थानिय नगरवासी दिदी बहिनी तथा दाजुभाई, विभिन्न राजनैतिक दलका प्रमुख तथा प्रतिनिधिज्यूहरू र बजेट तथा कार्यक्रम मस्यौदा तर्जुमा प्रक्रियामा निरन्तर खटिने कर्मचारी मित्रहरूलाई हृदयदेखि नै धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनमा स्थानिय समुदायको ज्यादै ठूलो भूमिका रहने भएकोले नगर कार्यपालिकाले तयार गरेको कार्यक्रमहरूमा समुदायले अपनत्व ग्रहण गरी यसको कार्यान्वयनमा सहयोग पुरयाउने अपेक्षा लिएको छु । कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनबाट नगरपालिकाले प्रदान गर्ने सेवामा गुणस्तरीय सुधार आउने भई सुशासन कायम गर्नमा सहयोग पुग्ने विश्वास लिएको छु । यी कार्यक्रमहरूको सफल कार्यान्वयनबाट जनताको अभिमतबाट निर्वाचित भई आएका हामी जनप्रतिनिधि व्यवस्थित सुदृढ र सक्षम नगरपालिका निर्माण गर्न सकिने विश्वास लिएको छु ।

अन्तयमा,

मेरो यो बजेट वक्तव्यलाई धैर्यताकासाथ ग्रहण गरिदिनु भएकोमा, म यस नगरसभाको अध्यक्षता गरिरहनु भएका नगरप्रमुखज्यू, नगर सभाका सदस्यज्यूहरू, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत तथा कर्मचारी साथीहरूप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु । आगामी आ.व.२०७५/०७६ को यो वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तोकिएको यथा समयमा संचालन गरी परिणाममुखी नतिजा हासिल गर्न सबै वर्ग, क्षेत्र, निकायको महत्वपूर्ण साथ र सहयोग प्राप्त हुनेछ, भन्ने विश्वास लिँदै बिदा हुन्छु ।

धन्यवाद !

जुना बस्नेत
उप प्रमुख
सूर्यविनायक नगरपालिका

२०७५ आषाढ १० गते आइतबार